

2 PETERE

Peterem dis tcgãyas càm di sa Téé-cookg'ai sa

Ncêes tcgãyas koem kò Petere ba dtcòm-k'ao ne tshúù-ntcõa di xu xgaa-xgaa-k'ao xu ka q'ãa-q'ãa, naka cg'ãèan gazi xgaa-xgaa zi koe ko guu a tcg'oa zi ka hěéthěé e.

Petere ba kò gam di ne nxára-k'ao ne ntcàm, tseegu di xgaa-xgaan Nqarim di ne gha qgóóa qari ka, tseeguan ncée kò Jeso ba bóda hãa a kórna hãa xu khóè xu ka nxàè e.

Petere ba ko káise gane ěe kò bìrísea, Krete ba cuiskaga k̄abise tite témé ne ka ko kg'ui. Krete ba qanega k̄abise tama, qáo tcáo Me e khama: Cúí-k'áíá ne ga gha kaàkaguè sam Nqari ba tc'ěe tama, igabam ko wèém khóèm gha ch̄ibian koe tcóóse sa tc'ěe (3:9).

Qaa-qaasa kg'uia ne:

- cg'ãèa ne

Tcgãyas q'oo koe hàna zi:

- Dtcòm-k'gom di tciìe ne (1)

- Tshúù-ntcõa di xu xgaa-xgaa-k'ao xu (2)

- Còò dis hààs Krestem di sa (3)

Dtcòm-k'gom di tciìe ne (1)

Tsgámkaguku zi

¹ Tíí ra Simone Petere ra a, qãà a x'áè úú-k'ao^{*}
Jeso Krestem di ra.

^{*} **1:1:** x'áè úú-k'ao - Gerika sa ko “apostolo” témé.

A ra a ko gatu dtcòm-k'ao tu ncêes tçgãya sa góá máá. Gatá dim Nqari ba hêé naka Jeso Krestem gatá dim Kgoara-k'ao ba hêéthêé di tchànoan koe tu guu a ncêes dtcòm sa hòòà, ncêe sixae dis dtcòm khamaga ma cgáé ii sa.

² Cgòmkuàn hêé naka tòókuan hêéthêé méé i gatu xg'aeku koe càùse, Nqari ba hêé naka Jesom gatá dim X'aiga ba hêéthêé tu gha gatu ka q'ãa ka.

Nqarim dis tciiku sa hêé naka Gam di nxára tçg'óóá máásean hêéthêé e

³ Nqari ba Gam di x'ààn koe hêé naka Gam di qãèan koe hêéthêé tciia óá taa hãa, ta gatá ka q'ãa Mea hãa, a Gam di qarian ka kg'òèan hêé naka Nqari-tcáoan hêéthêé di gúùan wèé máàèa hãa. ⁴ Ncêem dàòm kam kò kaisase cgáé a kaia zi nqòòkaguku zi máà ta a, nxãasega tu gha gaa zi gúù zi koe guu a Nqarim khama ii† ka, a tu a cg'àè zi tc'êe-k'ám zi koe qgóéa tçg'oa, ncêe nqòómkg'ai koe hàna hãa a ko x'oos koe úú tu u zi.

⁵ Ncêe gúùan domka méé tu qarika tséé naka gatu di dtcòmàn koe qãèan càù, naka gatu di qãèan koe q'ãan càù, ⁶ naka q'ãan koe qãè qgóósean càù, naka qãè qgóósean koe qáo tcáoan càù, naka qáo tcáoan koe Nqari-tcáoan càù, ⁷ naka Nqari-tcáoan koe gatu ka c'èean ncàmàn càù, naka gatu ka c'èean ncàmàn koe ncàmku sa càù. ⁸ Ncêe zi gúù zi tu kò tc'ãòase úúa hãa ne zi gha kúrú tu u tu táá kàà hùi, igaba tc'áróan kúrú, nxãasega tu gha gatá dim X'aigam Jeso Kreste ba qãése q'ãa ka. ⁹ Igaba ncêe c'èem khòèm kò úú zi tama nem kàà tçgáí me e, a

† **1:4:** Nqarim khama ii - Gerikas ka ta ga gataga ncêeta ma góá kabi a máá: “Nqarim di ii-q'ooan tu máàèa,” témé.

ko kg'ama cúuse bóò, a gam di chìbian ncìi koem xg'aàèa sa c'urùà hãa.

¹⁰ Gaa domka, tíi qõe ga tuè, qarika tsée naka tua x'ái, *Nqarim* tcii tua hãa a nxará tcg'òóa mááse tua hãa sa†. Ncêe zi gúù zi tu kò kúrú ne tu cuiskaga cg'áéa hãa tite ke. ¹¹ Ncêem dàòm ka tu gha chòò tama x'aian gatá dim X'aiga a Kgoara-kg'aom Jeso Krestem di koe cgáés hààkaguku sa hòò.

Krestem di x'ààn hěe naka Nqarim dim kg'ui ba hěéthěe e

¹² Gaa domkar gha ko wée x'aè ka ncêe zi gúù zi ka tc'ěe-tc'ěe tu u, q'ãa zia tu hãa, a tseeguan êe tu úúa hãa koe qari-qarièa hãa igabaga. ¹³ Tíi ko bóò si tchàno ii sa, ncêem tc'áróm§ koer kg'òèa hãas nooser gha tc'ěe-tc'ěe tu u, a ncêem dàòm ka ntcàm tu u si i. ¹⁴ Xòm x'aè q'oo koer gha nxõo me sar q'ana hãa, ncêem ma gatá dim X'aigam Jeso Kreste ba ma q'ãa-q'ãa tea hãa khama. ¹⁵ A ra a gha qarika tsée a bóò, x'óóar ko hãa ne** tu gha wée x'aè ka ncêe zi gúù zi ka tc'ěe-tc'ěese sa.

¹⁶ Eê xae kò gatá dim X'aigam Jeso Krestem di qarian hěe naka Gam di hàà-q'ooan hěéthěe ka bìrí tu u ka xae kò huwa zi chóà†† tama khama; igabaga xae kò tcgáíá xae cgoa Gam di kaia x'ààn bóò hãa. ¹⁷ Nqarim Abo ba kò koa Me a dqomè Me khama, êem kò gatà iim dòm ba kaisase tc'amaka

† **1:10:** x'ái *Nqarim* tcii tua hãa a nxará tcg'òóa mááse tua hãa sa - Gerika sa ko “gatu di tciikuan hěe naka nxará tcg'òókuan hěéthěe qarikagu,” témé. § **1:13:** tc'áró - Gerika sa ko tc'áróm ka máá: “xgàuèkom nquu ba,” témé. ** **1:15:** x'óóar ko hãa ne - Gerika sa ko “qõòar ko hãa ne” témé. †† **1:16:** chóà - Gerika sa ko “xùrí” témé.

hãam x'áàm koe guu a Gam koe hàà ka, a ko máá: “Ncêe ba Tirim Cóá Me e, ncàmar hãa ba, ncêer Gam koe kaisase qãè-tcaoa hãa ba,” ta ko méé ba.

¹⁸ Sixae ka xae ko ncêem dòm ncêe ko ngarikg'ai koe guu a hàà ba kóm, Gam cgoa xae kò tcom-tcomsam xàbìm koe hãa ka.

¹⁹ Ta porofitian dim kg'ui ba úúa hãa, ncêe tseegukaguèa hãa ba. Qãèse tu gha ko hêé, ncêe tcáóa tu tu kò *ncêem kg'uim* koe tòó ne, ntcùús qgàis koe ko x'áà-x'aas lampis khama, i nxãakg'aiga qòò a sí q'uu, Me Q'úú Tcònò ba sí tcáóa tu koe x'áise. ²⁰ Kaisase cgáés gúús q'ãa *mée* tu sa ncêe si i: *Nqarim dis* Tcgãyas koe hàna porofita ne cuiskaga gaan ka nxàesea hãa tite. ²¹ Porofita ne qanega khòèan di ncàman koe guu ta ga hãa khama; igaba i kò Nqarim di khòèan Tcom-tcomsam Tc'èem ka tcèè-tcuèa hãase kg'ui i.

Tshúù-ntcõan di xu xgaa-xgaa-kg'ao xu (2)

2

¹ Igabaga i kò gataga thêé tshúù-ntcõa di porofitian khòe ne xg'aeku koe hàna hãa, ncêe i gha gatu xg'aeku koe ma tshúù-ntcõa di porofitian ma hãa khamaga ma. Ncêe gha tshúù-ntcõa di zi xgaa-xgaa zi cg'òoko zi óága xu, a gha X'aigam ncêe x'ámá tcg'òó xua ba xõase xu, a gha gatà hêéan ka kaias cg'ãès qháése gha hàà sa tciia óá cgaese. ² Ne gha kái ne gaxu di zi dàò zi cg'àrán di zi xùri, me gha tseeguan dim dàò ba gaxu domka cg'uri-cg'uriè. ³ Ncêe xu porofiti xua hõa-hõana-tcaoa hãa khama xu gha kúrúa mááseèa zi tchõà zi chòà máá tu u, nxãasega xu gha gatu koe surutan hòò ka. Gaxu

di xgàrakua ne ncìisegea hãa a ko qãà xu, i gaxu di cg'òokuan cùu u, a gha tseegukaga hàà.

⁴ Nqari ba kò táá moengelean ãe kò chìbian kúrú cgóm, igabam kò chõò tamam c'eem q'oo koe xaoa tcãa a, i gaa koe ntcùús di táùan cgoa qáéa ntcòòea hãa, a hãa a ko xgàrakuan dim cáím ba qãà. ⁵ Nqari ba kò gataga táá ncím nqõó ba cgóm, a kò khóè ne ãe Nqari-tcáo tama ne koe tshàa ba óága, igabam kò Nowa ba hëé naka c'ëe ne 7 ne hëéthëé guu. Nowam ncëe kò tchànoan dim xгаа-xгаа-kg'ao ba ii ba. ⁶ A ba a Nqari ba Sodoma ba hëé naka Gomora ba hëéthëé di tsara x'áé-dxoo tsara xgàra, a dàòà cg'òo tsara a, tsara tháúan kúrú, a ãe gha hàà Nqari-tcáo tama ne khóè ne koe x'ái sa kúrú tsara a, ⁷ a kò tchànom khóèm Lote ba kgoara, ncëe kò cg'ãe cau a x'áè-kg'ám úú tama ne khóè ne di qgóósean ka thõòka xháéan koe hãa ba. ⁸ Eëm khóèm tchàno ba kò gane xg'aeku koe x'ãèa hãa, a ba a kò ko cáím xu ko ma q'uu khama ko ma gane di zi tséé zi x'áèan úú taman di zi ka thõò-xamkaguè, ncëem kò ko gane koe bóò a ko kóm zi. ⁹ Ncëeta i ko ii nem nxãaska X'aiga ba dtcòm-kg'ao nem gha gane di kúrúa bóòkuan koe ma kgoara sa q'ana hãa, naka gane ãe cg'ãe cau nem gha ma xgàrakuan tòóa máá sa hëéthëé e, me gha nxãakg'aiga síí xgàrakuan dim cáím ba tcãa. ¹⁰ Si gha ncëe sa kaisase kúrúse, gaxu ãe cg'ãe zi guù zi tcáoá xu ka ncàmmèa hãa zi ko kúrú xu koe, ncëe gataga *Nqarim di qarian* ntcoea hãa xu.

Ncëe xu xгаа-xгаа-kg'ao xu tshúù-ntcõa di xua ko bóò-boose a qari tcúú xu u, a xu a nqarikg'ai di tc'ãà-cookg'aian q'áo tama a ko cóe e.

¹¹ Moengelean ncëe qari, a gaxu ka kaisa qarian

úúa hãa igaba i kò táá *ẽe tc'ãà-cookg'aian* chibi-chibi, a kò gataga táá X'aigam cookg'ai koe cóe e. ¹² Igaba xu kò ncêe xu khòe xu qãáka ka di kg'oo-coan ncêe káà tc'êe khama ma qgóóse, ncêe qgóó i gha a cg'õoè domka xammèa hãa a, a xu a ko c'úua xu hãa gúuan koe cóèkuan nxàe. Gaas cg'õokus ães cúis *kg'oo-coan dis khama iis* kaga xu gha cg'õoè. ¹³ Eẽ xu kúrú hãa thòòan domka xu gha thòòan cgoa suruta kabìe. Gaxu di tc'áróan tc'êea hãa gúuan xu ko cáman téé-têe koe kúrú, a xu a ko nxãan ka qãè-tcaokaguè. Khòe ne xu ko hoàkagu, a ko gatu cgoa xu kòo tc'õó ne sau-sauga zi gúu zi kúrú. ¹⁴ Cg'áràn òim tcgáim cgoa xu ko khòe zi bóò*, a chibian kúrú chòòkagu tama, a xu a ko gane *ẽe gane di dtcòman* koe qari tama ne cg'ãèan òis ntcòms koe tcèea úú, a hoà-hoànan-tcao xu gha sa xgaaxgaasea hãa. Nxãakamaga xu Nqarim òi cgúíkuan dòm-q'oo koe hãa. ¹⁵ Tchànoan òim dàò ba xu guua hãa, a hoàra hãa, a ko Beorem ka cóásem Balame òim dàò ba xùri, ncêe cg'ãè gúua nem ko kúrú domkam ko surutaè marian ncàma hãa ba. ¹⁶ Igabam kò gam òi cg'ãè cauan q'oo koe, donghim ka dqàèè. Kg'ui tamam kg'oo-coa ba, igaba kò khòean òim dòm cgoa kg'ui, a porofitim òi temean chòòkagu ba.

¹⁷ Ncêe xu khòe xua c'óò hãa xu tsgóre xu khama ii, túú-c'òò zi kiam tc'ãám ka ko xabùèate zi khama xu ii, ncêe ts'êe-ts'êes dcúú-qom sa tòóa máàea hãa xu. ¹⁸ Gaxu òi kg'áma ne dqomsean òi kg'uiian ncêe káà hùì ka cg'oèa hãa. Xu ko cg'ãè zi gúu zi tc'árom ka ncàmmèa hãa zi tséékagu, a gazi

* **2:14:** Cg'áràn òim tcgáim cgoa xu ko khòe zi bóò - Gerika sa ko máá: "gaxu òi tcgáia nea cg'áràn ka cg'oèa hãa," témé.

cgoa ãe nxãwaga tshoa-tshoa a ko cg'ãem dàòm koe tcg'oa khòean gaicara hòakagu.† ¹⁹ Kgoarasean xu ko khòe ne nqòokagu, ãeta xu gaxu ma cg'òokus di cg'ãe cauan di xu qãa xu u igaba. Dùús wées ãe ko khòe ba qaria sa ka tàa sa ko gaas dim qãa ba kúrú me khama. ²⁰ Ncèe khòem kò ko nqòóm di cg'ãean nxanagu, gatá dim X'aigam Kgoara-kg'aom Jeso Krestem q'ãa ka, a kãbise a gaicara gaan ka qgóó a tàaè, nem nxãaska ãem kòo tshoa-tshoa kam kò hànas téé-q'oos ka kaisase cg'ães koe hànaa. ²¹ Eẽ khòean koe i ga xg'ao qãe e, táá i ga tchànoan dim dàò ba q'ãa sa, q'ãa me naka kãbise na gaicara tcom-tcomsam x'áè-kg'ám, ncèe i kò máàèa hãa ba xoasean ka tamase. ²² Ncèe khòean koe kúrúsea hãa sa ko ncèe kg'uiian nxàea tseegukagu, ncèe ko máá: “Haghu ba ko gam di cgòean koe kãbise, me ko xgùum ãe xg'aàèa hãa ba kãbise a síí gaicara tcoàn koe dìbí-dibise,” témé.

X'aigam Nqarim dim cáím ba (3)

3

¹ Ncàm-ncamsa tuè, ncèea ncèeska cáím dis tcgãyas tiris ga si i gatu koe. Wée sara tcgãya sara ncèer góá hãa sara koer gatu di tc'ëean ghùi-ghùia hãa, tc'ëe-tc'ëe tu u tu q'ano zi gúú zi ka tc'ëean ka. ² Ra ko tc'ëe, kg'uiian ncèe nqáéa hãa x'aè ka kò tcom-tcomsa xu porofiti xu ka kg'uiè hëe naka x'áè-kg'ámán X'aigam Kgoara-kg'aom ka

† **2:18:** Gerika sa ko máá: “Xu ko tc'árom ka ncàm mèa hãa zi gúú zi cg'ãe zi tséekagu, a ko gazi cgoa hòakagu gane ãe tseeguan dim dàòm koe hòàra hãa ne koe nxãwaga tshoa-tshoa a ko tcg'òaku ne,” témé.

tu kò máàè hěéthěé tu gha tc'ěe-tc'ěese sa, ncěem kò gatu di xu x'áè úú-kg'ao xu ka máà tu u.

³ Kg'aika dis gúús ka méé tu q'āas gúù saa, cò di xu cáń xu ka i gha c'ěe ncòi-kg'aoan x'áise, ncěe i gha gaan di kg'òèan gaan di tcáoan ncàna hāa zi gúù zi ka qđòkaguè e, i gha ncòi tu u, ⁴ a gha tēē tu u a máá: “Gaam ēē kò nqđòkagu tua hāa kabisem gha a gaicara hàà sa ba ndaa? Gatá ka tsgōose ga xu ncíise x'óóa hāa, igabagas wēés gúù sa qanega ēem kò xg'ao ntcōó a nqđó ba tshoa-tshoase nes ii khamaga ii,” témé. ⁵ Q'āa tc'ěease ga ne ko ncěe tseeguan koe tc'irì-tc'irise, ncěe ko máá, ncíi kuri ka i kò nqarikg'aian hāa, me kò nqđó ba Nqarim dim kg'uim ka kúrúse, a kò tshàan ka kúrúè, naka tshàan cgoa hěéthěé, témé e. ⁶ Me kò nqđóm ncíi x'aè di ba gaa tshàan ncěe kaga kaàkaguè, tshàan kam kò tómmè khama. ⁷ Ncěe hàna hāa nqarikg'aian hěé naka nqđó ba hěéthěéa gaam kg'uim ncěem cúim kaga c'ee ba tòóa máàèa hāa. A xgàrakuan dim cáń ba hěé naka Nqari-tcáo tama ne gha hàà cg'đòem cáń ba hěéthěé tòóa máàèa hāa.

⁸ Igaba ncàm-ncamsa tuè, táá tu cúis gúús ncěe sa c'urù guu: X'aigam *Nqarim* kam cúim cáń ba 1,000 kurian khama noo, i 1,000 kurian cúim cáń khama noo sa. ⁹ X'aiga ba ēem nqđòkagua hāas koe ão tama, ncěe ne c'ěe ne ma tc'ěea hāa khama, igabam gatu koe qáo tcáo Me e. A cúí-kg'áía tu ga gha kaàkaguè sa tc'ěe tama, igabam ko wēem khóem gha chibian koe tcóóse sa tc'ěe.

¹⁰ Igabam gha X'aigam dim cáń ba ēem ko ts'āa-kg'ao ba ma hàà khama ma hàà. Nqarikg'ai ne gha kaim tcěé-tcěem ka kaàkaguè, zi gha gaan q'oo koe

hàna zi gúù zi c'eem ka cg'õòè, me gha nqõó ba hěe nakas wěes gúùs ẽe gam koe hàna sa hěéthěé dàoa cg'õòè!

¹¹ Kháé nxãaska, ncěè wěes gúùs kò ko hàà ncěem dàòm ka cg'õòè, ne méé tu nxãaska gatu mta ii tu khóè-x'òà tuas gúù saà? Gatu dis kg'õè sa méés tcom-tcomsa ii naka tu Nqari-tcáoá hãa tu khóè tu ii, ¹² ẽe tu hãa a ko Nqarim dim cáím ba qãà, a ko gaam cáím di hàà-q'ooan qháé-qhae ka. Cáím ncěe gaam ka i gha nqarikg'aian c'eean ka dàoa cg'õòè, a tòmm-tommè, i gha nqarikg'ai koe hàna gúùan kùruan ka kgomse ba. ¹³ Igaba ta gatá hãa a ko ẽem Gabá nqòókagu taà hãa nqarikg'aian kaba hěe naka kaba nqõók'g'aian hěéthěé qãà, ncěe tchànoan x'ãèa hãa koe.

¹⁴ Gaa domka tu, ncàm-ncamsa tuè, ẽe tu hãa a ko ncěe gúùan qãà ka, wèè qaria tu ka kúrú naka tua q'ano ii, naka kàà chibi ii, naka tua Gam cgoa tòókuan úúa hãa. ¹⁵ Tc'ẽea tu q'oo koe tu guu naka bóòà q'ãa, gatá dim X'aigam di qáo tcáoá nea ko kgoarasean nxàe sa, ncěem kò ma gatá ka káíkhoem ncàm-ncamsam Paulo ba ma Nqarim ka tc'ẽean máàèa hãa a kò ma góá máá tu u khamaga ma.

¹⁶ Gam di zi tcgãya zi wèè zi ẽem góáa hãa zi koem ko ncěe zi gúù zi ka tíi ko méés gúùs ga sa kg'ui, zi c'ẽe zi qari gúùan ncěe thamkase kóma q'ãàe tama úúa hãa, ne ko c'ẽe ne, ncěe xgaa-xgaase ta ga hãa ne hěe naka gane ẽe *dtcòman* koe qarika téé tama ne hěéthěé ko qg'urì zi, ncěe ne ko nxãakamaga c'ẽe zi Tcgãya zi *Nqarim di zi* ka hěe khama, a ko cg'õòoku sa óaga cgaese.

¹⁷ Gaa domka méé tu gatu, ncàm-ncamsa tuè, ncěe zi gúù zi tu nxãakamaga q'ana hãa ke, q'óése

hãa, naka tua x'áè-kg'ám úú tama khóèan di tsaan
ka táá hoàkaguè, naka gatu dis téé-q'oos ncêe tu
gaas koe qarika tées koe tcg'òòè guu. ¹⁸ Igaba méé
tu gatá dim X'aiga a Kgoara-kg'aom Jeso Krestem
di cgómkuan hěé naka q'ãan hěéthěé koe kai.
Ncêeska hěé naka chõò tamase hěéthěé méé i Gam
koe dqomkuan hãa! Amen.

Kabas Qae-xg'ae sa
The New Testament in the Naro language of Botswana
copyright © 2012 The Bible Society of Botswana

Language: Naro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

d01ddea0-c0e8-5bc4-86fa-b235639fa99b